

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 2CoE/155/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6816200994
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6816200994.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: U. A., nar. XX.XX.XXXX a J. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, deti rodičov - matky: M. U. A., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Z., M. U. XXXX/X, zastúpená splnomocneným advokátom Mgr. Mariánom Jankovičom, so sídlom Advokátska kancelária 050 01 Revúca, Bernolákova 151/9 a otca: X. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Y., J. XX, zastúpený splnomocnenou advokátkou JUDr. Danou Podhradskou, so sídlom 821 06 Bratislava, Estónska 16, o odvolaní Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Z. proti uzneseniu Okresného súdu Revúca číslo konania 4Em/1/2016-41 zo dňa 11.03.2016, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd ustanovil s poukazom na ustanovenie § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine za kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Z. na zastupovanie maloletej U. a J. A. v konaní o návrhu otca na výkon rozhodnutia o výchove maloletých detí.

Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Z.. Žiada, aby v záujme čo možno najvyššieho stupňa objektivity bol za kolízneho opatrovníka v konaní o návrhu otca na výkon rozhodnutia o výchove ustanovený iný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, nakoľko je matka maloletých detí zamestnancom ÚPSVaR Z.. Žiadosť o vylúčenie bola podaná aj v predchádzajúcom súdnom konaní sp. zn. 5P/68/2015. Ako prílohu odvolania zaslal ÚPSVaR Z. vyjadrenie matky k postupu kurately, v ktorom matka spochybnila nestrannosť ustanoveného kolízneho opatrovníka.

Otec maloletých detí vo vyjadrení k odvolaniu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Z. opísal konanie a postoj matky, ktoré viedli k podaniu návrhu na výkon rozhodnutia o výchove maloletých detí a v závere zhrnul, že snahu ÚPSVaR v Z. zistiť názor maloletej nemožno chápať inak, ako objektívnu a v záujme maloletých detí riešiť ich potreby. Iba správanie matky - slovný útok na pracovníka kurately a pokus ovplyvniť postup kurately s poukazom na pracovných kolegov spôsobilo, že ÚPSVaR sám namieta svoju zaujatosť. Otec podotkol, že stanovisko ÚPSVaR v Z. zrejme musia akceptovať. Je však na škodu vecí, že sa s prípadom bude musieť oboznamovať iný ÚPSVaR. Pritom by stačilo, aby si matka prečítala znalecký posudok na strane 19 o potrebe detí prežívať pozitívne zážitky v kontakte s otcom a nebyť konfrontované s negatívnymi postojmi okolia k otcovi.

Matka maloletých detí vo vyjadrení k odvolaniu ÚPSVaR Z. uviedla, že súhlasí s tým, aby kolízny opatrovník ÚPSVaR v Z. bol z konania vylúčený pre zaujatosť, čo napokon žiada i sám kolízny opatrovník. Poukázala vo vyjadrení taktiež na to, že v konaní Okresného súdu Revúca sp. zn. 5P/68/2015 bol zamietnutý návrh otca ohľadom doprevádzania maloletej J. do školy. Napriek tomu, že tento návrh otca bol súdom zamietnutý a ÚPSVaR ako kolízny opatrovník v tomto konaní bol a uvedené skutočnosti mu boli známe, inicioval na žiadosť otca dňa 12.01.2016 psychologickú pomoc pri

zisťovaní názoru a postoja maloletej J. k odprevádzaniu otcom do školy, teda v čase, kedy pôvodné súdne konanie nebolo ukončené pre odvolanie otca. Matka má za to, že toto psychologické vyšetrenie bolo nedôvodné a bolo vykonané len na žiadosť otca, ktorý neuspel v súdnom konaní. Matka tak má za to, že ÚPSVaR nepostupoval nestranne, zbytočne z vlastnej iniciatívy a bezdôvodne traumatizoval maloletú J. psychologickým vyšetrením. V prebiehajúcom konaní súd takéto vyšetrenie nežiadal. Matka na základe týchto skutočností žiada, aby Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Z. ako kolízny opatrovník bol v danom konaní ako zaujatý vylúčený.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. napadnuté uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. i/ O.s.p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu podľa ustanovenia § 221 ods. 2 O.s.p. na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Podľa ustanovenia § 31 ods. 2 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej Zákon o rodine), žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

Rodič je zákonným zástupcom svojho maloletého dieťaťa priamo zo zákona, bez toho, aby sa k tomu vyžadovalo rozhodnutie súdu alebo iného orgánu. Zastúpenie maloletého dieťaťa rodičom však zákon vylučuje pri právnych úkonoch, kedy je možnosť stretu (kolízie) záujmov medzi rodičom a dieťaťom. Nevyžaduje sa teda, aby ku kolízii záujmov aj skutočne (preukázateľne) došlo, postačuje už samotná možnosť stretu záujmu rodiča a maloletého dieťaťa. Možná kolízia záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom bude vždy prichádzať do úvahy v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu. Súd je preto povinný obligatórne ustanoviť v zmysle ustanovenia § 31 ods. 2 Zákona o rodine, v spojení s ustanovením § 192 ods. 1 O.s.p., maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka. Matka i otec sú v konaní o návrhu otca na výkon rozhodnutia o výchove maloletých detí A. účastníci konania a povaha tohto konania pre možnosť kolízie ich záujmov so záujmom dieťaťa nepripúšťa, aby boli zároveň v tomto konaní aj zákonnými zástupcami svojich maloletých detí.

Za kolízneho opatrovníka možno predovšetkým ustanoviť štátny orgán starostlivosti o maloletých, ako nezávislý a nestranný kompetentný a zákonom zmocnený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, príslušný podľa miesta bydliska maloletého dieťaťa, aby ochrana jeho záujmov bola čo najúčinnejšia. Pre uvedené dôvody okresný súd maloletým deťom A. ustanovil v súlade s ustanovením § 31 ods. 2 Zákona o rodine ako kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Z., miestne najbližší ich súčasnému bydlisku. Odvolací súd vzhľadom na dôvody odvolania ustanoveného kolízneho opatrovníka a v záujme čo najobjektívnejšieho a najúplnejšieho zistenia stavu veci však takéto rozhodnutie nepovažuje za vecne správne.

Odvolací súd konštatuje, že v konaní týkajúcom sa pomerov rodičov k maloletým deťom plnohodnotne a kvalifikovane záujmy a práva maloletých detí zastupuje a háji orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ako osobitný, zákonom kreovaný štátny orgán, ktorému povinnosť nestranne zastupovať, presadzovať a hájiť v konaní práva a záujmy predovšetkým maloletého dieťaťa vyplýva priamo zo zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele (§ 20 ods. 1 a 2, v spojení s § 73 ods. 2 tohto zákona) a to ideálne v mieste najbližšiemu bydlisku maloletých detí. Zmyslom tohto zastúpenia a sledovaným účelom právnej úpravy je dôsledne hájiť záujmy maloletého dieťaťa tretím, nestranným a objektívnym subjektom, ktorý nemá spojitosť so žiadnym zo zákonných zástupcov dieťaťa, teda nemá väzbu na žiadneho z rodičov.

Odvolací súd po konštatovaní všetkých uvedených skutočností považuje za nutné uznesenie súdu prvého stupňa, ktorý ustanovil za kolízneho opatrovníka maloletých detí Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Z. zrušiť, a to z hľadiska predchádzania novej pochybnosti o jeho objektivite a nestrannosti. Okolnosťou, ktorá je dôvodom pre nutnosť zrušenia ustanovenia za kolízneho opatrovníka úradu práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom najbližšie k súčasnému bydlisku maloletých detí, je zamestnanecký pomer matky, ktorá pracuje na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Z.. Odvolací súd okrem zhodných stanovísk všetkých zainteresovaných, a to tak účastníkov konania- matky i otca a aj samotného ustanoveného ÚPSVaR Z., zohľadnil existujúci zamestnanecký pomer matky k

ustanovenému kolíznemu opatrovníkovi a taktiež aj skutočnosť, že daný ÚPSVaR pôsobí v meste s pomerne malým počtom obyvateľov a aj vzhľadom na to je väčší predpoklad osobných pomerov pracovníkov ÚPSVaR k niektorému z účastníkov konania, čo spochybňuje nestrannosť a objektivnosť výkonu jeho funkcie. Odvolací súd konštatuje, že napokon takéto riziko už aj matka potvrdila, keď vo svojom vyjadrení k postupu kurately zo dňa 19.02.2016 (č.l. 46 - 48 spisu) spochybnila nestrannosť a objektivitu postupu sociálnych pracovníkov. Je tak v záujme najmä maloletých detí, aby žiaden z rodičov nemal dôvod spochybňovať postup kolízneho opatrovníka v danom konaní.

Odvolací súd preto napadnuté uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. i/ O.s.p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie s tým, aby nanovo rozhodol o ustanovení kolízneho opatrovníka pre maloleté deti v konaní.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.